

Meleg r
éarnap de
Hajdúbsz
rát, az
Közszövgy
Keresem
egy mer
emlékét ö
visszavonu
radt keny
felmerhető
rek, amit
okozott.
szek falcs
A munk
ok közül
nerben go
de a tél r
ritó munk
azonban t
tést nem
a Szabad
meg a
március
lék az

— Ezt
kislányai
után dolg
san. Min
fel, mert
volna egy
val. A
telzett.
— Kik
següket?
— A
megigerte
egy pár k
nem is k
építők sz
hétben eg
A földm
alkalmaz
hazni B
közösség
munkánk
dor szak
Egy a
dott hely
— Ez
siha G

— És
zán háta
mit —
— R
azon, ho
hogy H
dolgozta
6-7 ez
kertünk
az alk
konzervá
mert ez
maradt
— Ho
sok jó t
— A
iparindí
tól. Re
eddig k
belátják
lendülés
nek a t
— Mi
gyár?
— Ha
bar közé
— Ez
mutatok
tott bec
— De

IBU
me
Fiac-u
Magya
Hivata
d. u.
Egy h
jes

parancsnoksága közli, hogy Tiso Józsefet kormányának nagy részével együtt átadta a csehszlovák kormányának. Tiso József társaival, Tiso Istvannal, a szlovák kormány miniszterelnök-helyettesével, Kocsis Aladarral, a Hlinka-gárda vezérével, Pruzinszky pénzügyminiszterrel, Nedricky közlekedésügyi miniszterrel, Mach Sanyó belügyminiszterrel, a Hlinka-gárda volt parancsnokával és Szlovákia volt propagandaminiszterével együtt jelenleg a pilseni rendőrség börtönében várja a népbíróság ítéletét.

A harmadik, szintén prágai eredetű hír Francknak, a volt csehszlovákiai birodalmi védnöknek a hollétét közli, akinek kiadatására vonatkozólag tárgyalások indultak meg és ennek eredményeképpen Franck néhány napon belül Prágában kerül bírál elé.

A csehszlovák kormány rendeletet adott ki a németekkel együttműködők

földbirtokának elkobzásáról.

A németekre és magyarokra vonatkozólag külön intézkedik a rendelet. Eszerint meg kell hagyni annak a vagyonát, aki kísérletet tett a csehszlovák köztársaság felszabadítására irányuló mozgalomban való részvételre.

Amennyire megnyugtató lenne a hírek ez a formája, amely különbséget tesz demokratikus és fasiszta magyarok között, annyira helytelen és sértelmes egy másik csehszlovákiai hír, amely a szlovák rádióból származik. Eszerint a Magas-Tátra nyaralói és villái, — amelyek magyar tulajdonú képeztek, a szlovák nép kezébe kerülnek. Az ilyen intézkedések nem szolgálják a Közép-Európa többi államaiban már szépen fejlődő demokratikus népek közötti megbékélés eszméjét és biztos vagyunk felőle, hogy ennek a demokratikus gondolkodó csehszlovák nép mihamarabb véget fog vetni

A Japán elleni háború

befejező szakaszában a jelentések kétségbeesett japán ellenállásról számolnak be. Most hozták nyilvánosságra a japán hadsereg és haditengerészet vezetésének, a japán Volkssturm megszervezéséről és feladatairól kiadott közlönyét. Ebből kiderül, hogy Japán előzónése esetén maga a császár veszi át a főparancsnokságot a japán Volkssturm felett és ezt elsővonalbeli guerrilla-harcban akarják bevetni.

Ezek az erőlködések azonban mit sem tudnak változtatni azon a pusztító légitámadás-sorozaton, amelyet amerikai supererődök Okinava-szigetéről intéznek a japán anyaszigetek ellen.

Csungkingi jelentés arról számol be, hogy a Jangce keleti mellékfolyóinak vidékén a japánok legyilkolják a kínai polgári lakosságot, gyújtogatnak és rabolnak. — Ezekből a jelekből arra lehet következtetni, hogy a japánok Kína kiürítésének tervével foglalkoznak.

Könyvelési szakiroda

Vörösmarty-u. 24.
TELEFON: 117.

Legújabb modelleket

Varga Kozma Béla
szűcsmester szőrmé szakonja.
Veszek új és jó állapotban lévő szőrméárut, bundákat. Alföldi palota.

Megérkezett a győzelem zászlaja Moszkvába

A moszkvai repülőtéren ünnepléses külsőségek között fogadták azt a repülőgépet, amely a berlini Reichstag épületére elsőnek kitzűzött vörös lobogót szállította Moszkvába.

Mint emlékeztetés, a Reichstag épületéről katonai díszfelvonulás közben vették le ezt a zászlót, hogy hazaviigyék a szovjet fővárosba.

Itt az olcsó élesztő

A fűszerkereskedők kötelesek dekánként egy pengő nyolcvan fillérért árusítani az élesztőt

A közszükségleti cikkek közül az élesztő is jelentős háborús karriert futott be. Akárcsak a gyufa. Mind a kettőre a dolgozóknak van szükségük. Egyformán szemérmellenlancolták mind a kettőt. — Az utóbbi hetekben az élesztő ára erősen ingadozott. Volt úzlet, ahol 4-5 pengőért árusították dekánként, de akadnak olyan szemérmellen kúfárok is, akik nem átalottak 8, sőt 10 pengőért is elkérni egy deka élesztőért, ami annyit jelent, hogy ezeken a helyeken 800, sőt 1000 pengőt is árusítottak ki egy kiló élesztőből.

A felszabadítás óta ma jelent meg az első olcsó élesztő a debreceni fűszerüzletekben. A fűszerkereskedők beszerzési szövetségük 140 pengőért adta az élesztőt a nagykereskedőknek, akik kötelezvényt írtak alá, hogy csak kiskereskedők között osztják szét az árut és pontos listát vezetnek azokról, akik abból kaptak. Kötelezettséget vállaltak a kereskedők arra is, hogy az élesztőt

a fogvasztóknak nem adhatják dekánként 1 pengő 80 fillérénel drágábban.

Petőfi-mozgó (volt Vígsház)

Mai műsor: Magyar zenés énekes filmkomédia

„KATYI“

Tolnay Klári, Kiss Manyi, Bilcsi és Mály Gerő főszereplésével. — Orosz híradó. Előadások fél 4, 5 és fél 7, vasárnap 2 órákor is.

Az a kereskedő, aki többet kér az élesztőért, a jövőben nem számíthat arra, hogy a közös beszerzésből részesülni fog.

Sajnos, ezáltal mindössze nem egészen két mázsa élesztő érkezett Debrecenbe, ami a szükségletet csak pár napra fedezi; azonban kilátás van arra, hogy a mostani szállítást újabb küldemény követi. Érdekes az, hogy az élesztő Budapestről jött és — lényegesen olcsóbb, mint az erdélyi ár.

Az élesztőn kívül a só ára is erősen esett. A múlt héten a spekulánsok még 20 pengőért kértek egy kiló sóért! Még leírni is rémes. A kereskedők beszerzési szövetségük hírtelen fizető mázsa olcsó sól dobot piacra és a kereskedők azt 10 pengőért árusították. Kilátás van arra, hogy a

héten egy vagon só érkezik Debrecenbe, ami Debrecen egy hónapi szükségletét fedezi.

Ennek a sónak az ára se lesz 10 pengőnél magasabb, ami mindenestre azt jelenti, hogy a sóúzsora megszűnik.

... Eppen ideje már...

Csokonai-színház
Telefon: 110.

Ma szerdán, június 27-én
Háy Gyula szenzációs színműve

Tiszazug

Előadás kezdete fél 7 órákor

A bányavidékek és ipari központok ellátásának kérdése a főispáni értekezlet előtt

Budapest, június 26. Az iparügyi miniszter összehívta az ország főispánjait, hogy velük a nagy vidéki központokban és bányákban dolgozó munkások ellátásának kérdését megbeszélje. A megbeszélésen, amelyen a közellátásügyi miniszter és több államtitkár is megjelent, 15 főispán vett részt. A miniszter az ellátási helyzetet ismertette. A főispáni értekezlet tagjai lelkesedéssel fogadták a miniszter szavait. Bár a várható terméseredmények nem túlságosan biztatók, mégis majdnem minden megyében akad valami olyan termék, amit a falu a vidéki ipari központok részére felajánlhat. Azok a tételek, amelyeket a fegyverszüneti egyezmény értelmében a Vörös Hadsereg ellátására kell fordítani és amelyeknek azonnali tel-

jesítéséről a Vörös Hadsereg lemondott, elsősorban a bányamedencék és vidéki ipari központok dolgozó részére kerülnek felajánlásra. A főispáni értekezlet állást foglalt amellett, hogy a terménygyűjtést továbbra is folytatja, hogy a városi lakosság számára tartalékokat tudjanak létesíteni. A balyuzó és vidékre özönlő kereskedők vásárlási tevékenységét azonban a legnagyobb mértékben helytelenítik. Ugyanígy helytelenítik azt is, hogy egyes üzemek vagy hivatalok bevásárlókat vidékre küldjék. A felmerült kérdésekben az iparügyi miniszter és a közellátásügyi miniszter, valamint a jelenlévő közellátási kormánybiztosok között a legnagyobb összhang alakult ki.

Megindult a villamosforgalom

Hétfőn délután 4 órákor vidám csilingeléssel és csörömpöléssel ismét megindultak a villamosok Debrecenben.

Érdeklődünk a Helyi Vasút igazgatóságánál, valamint a Villanygyár igazgatóságánál a további villamosjáratokra vonatkozóan és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy előreláthatólag semmi akadály nem lesz a rendszeres villamosforgalomnak. Eddigi legfőbb oka a szünetelésnek a szénhiány volt. Kapott ugyan a villanygyár már régebben nagyobb mennyiségű szén, de ez nehezen felhasználható porszén volt. A legújabb szénzállomány azon-

ban teljesen megfelel az igényelt minőségnek.

Ezek mellett az okok mellett volt még egy szerencsétlen véletlen is, amelyik befolyásolta a villamosforgalom zavartalanosságát. Az tudni illik, hogy még a tavalyi bombázás következtében súlyosan megsérült egy villanykábelvezeték és ez a sérülés a múlt hetekben teljesen megátolta a villanygyár és a helyi érdekű vasút közötti villanyszolgáltatást. A kábelét kijavították a villanygyár munkásai és a javított munkálatok elvégzése után azonnal megindulhatott a villanyszolgáltatás és megindulhattak a villamosok a város minden része felé.

Hora Endre

ékszerkészítő, óra- és ékszerjavító műhelye KOSSUTH-U. 2.

Arany beváltás.

Mindennemű kőműves munkákat vállalok

Kovács Ferenc
kőművesmester
BETHLEN-UTCA 64. szám.

Debreceni újságírók és színészek

vidám matinéja

július 1-én, vasárnap délután fél 11 órákor a Csokonai színházban.

Csuli

Talán 12 évvel ezelőtt találkoztam először Csulival. 16 éves lehetett akkor, nyílt szemű, nyílt agyú, okos pesti gyerek. Maltert hordott egy épülő budapesti ház munkáitaihoz.

Sokat beszélgettünk akkoriban Csulival.

Egy ízben — ebédszünetünket tartottuk mind a ketten, — könyvet pillantottam meg a kezében.

— Mit olvas, Csuli? — kérdeztem tőle.

Válasz helyett odanyújtotta a könyvet. Ötödik gimnazista vegytankönyv volt. Csodálkozó kérdésekre elmondta, hogy magánúton tanulja a gimnáziumi anyagot. Két év múlva szabadul fel: kőművessegéd lesz, de nem akar megragadni ezen a pályán. Úgy gondolja, hogy ha egyidejűleg tanul is, leteszi majd az érettségét és valahol az ország közigazgatásában nyerhet elhelyezkedést.

1933-at írtunk akkor. Az építőipar pangott. — megértettem Csuli ambícióit. Őszintén szólva azonban nem igen hittem abban, hogy keresztülvizsi az akaratát.

Nem telt bele 3 év sem, és Csuli meghívott az érettségijére. Hazudnék, ha azt állítanám, hogy kitűnően tudta az anyagot. Különösen a latinnal

és az algebrával volt baj. Ovidius és az integrálszámítás nem voltak túlságosan inyére Csulinak.

Azért mégis elég simán ment át a vizsgán. Azt hiszem, határozott fellépése és világos beszédnődora nyerte meg első-sorban az érettségizető tanárok tetszését. Kifejezetten férfias jelenség volt Csuli, amint ünnepi ruhájában serkenő bajuszával öntudatosan állt az érettségi biztos előtt s egy római gladiátor elszántságával várta a kérdéseket.

Együtt hagytuk el az iskola épületét.

— Mik a szándékai? — kérdeztem.

— Nem tudom. — válaszolta. — A fontos, hogy ez megvan. Most már majd csak lesz valahogy.

— És a kőművessegéd?

— Már félével ezelőt fel szabadultam — mondta. — Segéd vagyok. Lehet, hogy egyszer még visszatérek ehhez is.

—

Öt évig nem találkoztam Csulival. 1941 júniusában akadtam rá újra. Egy fővárosi iparvállalat számvizsgáló osztályának tisztviselője volt.

— Remekül bejöttöm az irodai munkába — mesélte. — Több, mint négy éve dolgozom itt, a felettesem nagyon megvannak elégedve velem. Egy-két hónap múlva valószínűleg

kineveznek osztályvezető helyettesnek.

— Meg van elégedve?

— Igen, — mondta, de a hangja egy kicsit bizonytalanul hangzott. — De azért ne higgye, hogy egészen elfelejtettem az épületeket. Ha elmegyek egy épülő ház mellett, kicsit megfájdul a szívem. Bo-ésánat! — fordult el, mert az asztalán esőngvetni kezdett a telefon.

Figyeltem Csulit. Figyeltem amint tárgyalt. Intézkedik, határozottan, okosan, céltudatosan.

Bár minden hivatalban ilyen emberek ülnének, — gondoltam magamban.

—

Néhány héttel ezelőtt Pesten jártam. Már megindult a romok felett az építkezés, itt is, ott is megkezdtek a sérült házak tatarozási munkáitait.

Soha sem tudtam elmenni építkezés mellett anélkül, hogy meg ne álljak egy-két percre. A Józsefvárosban hosszasan állagóltam egy javítás alatt álló ház mellett. Nézttem, hogy sűrűnek forognak a munkások, kezük alatt hogy repül a munka. Ismerős alakra lettem figyelmes.

— Csuli! — kiáltottam el magam örömmel.

Szűlesen mosolygó arccal, kinyújtott kézzel jött felém.

— Hát igen — mesélte — újra a régi szakmában dol-

gozom. Kőműves vagyok.

— A hivatalban elvesztette az állását? — kérdeztem.

— Nem. Dehogy! — tiltakozott élesen. — Ellenkezőleg, alig akartak elengedni. Dehát alig volt munka. Biztatgattak, hogy majd csak megindul, legyen türellemmel, addig is folyósítják a fizetésemet.

— Hát akkor mi volt a baj? — csodálkoztam.

— Nem bírom én azt az életet. Mozog, forrogn bennem és körülöttem minden. Kell a munka! Beleőrültem volna, ha tovább is ott kell üldögélnem minden cél nélkül az íróasztal mögött, mialatt mindenki dolgozik. Soha, egy pillanatra sem felejtettem el, hogy kőműves vagyok. Építő munkás. Ma pedig építenünk kell mindannyiunknak.

— És most megelégedett?

— Nagyon, — bólintott. — Eleinte egy kicsit bizony félttem. Nem voltam benne egészen biztos, hogy nem felejtettem-e el már mindent. De már a harmadik napon éreztem, hogy ez az én igazi hivatásom...

Azt hiszem, egy kicsit könnyes pott a szemem, mikor elbűcsűztam Csulitól.

—

Most sem tudok mást mondani, mint ezelőtt négy évvel: bárcsak mindenüttl ilyen emberek lennének!

Újraépítik a böszörményi Kötszövőgyárat

Szeptemberben már dolgozni akarnak, még ha csutkával iütik is a kazánt

Meleg napsütésben indulok vasárnap délután, hogy megnézzem Hajdúböszörmény régi, híres gyárárt, az 1000 munkással dolgozó Kötszövőgyárat.

Keresem az épületet, de csak egy meredező falat találok, mely emléket őriz a németek gyalázatos visszavonulásának. Ezer ember maradt kenyér nélkül, hogy arról a felmérhetetlen káról ne is beszéljek, amit a németek robbantása okozott. Az egész gyárépületből csak falcsontok maradtak itt-ott.

A munkavezetők és szakmunkások közül egy páran már novemberben gondoltak a helyreállításra, de a tél megakadályozta a munkák elvégzését. Februártól kezdve azonban nekifogtak, de akkor fizetést nem kaptak. Nehéz helyzetüket a Szabad Szakszervezetek értették meg.

márciustól kezdve megszervezték az eltakarítót, illetve helyre-

állító munkát.

Több mint 600 kötőgépet emeltek ki a romok közül, melynek felét rendbe lehet hozni. Még így összegeve is kb. 100.000 pengőt ér egy-egy gép. Ma már 20 munkás dolgozik állandóan a helyreállításon. Ezek közül 7 szakmunkás és 12 női munkás, kik a gépek tisztogatását végzik.

A fizetett munkásokon kívül mindenféle szakszervezet nagyszerű példát mutat abban, hogyan kell önzetlenül bekapcsolódni a közönségi munkába. A régi tulajdonost népellenes magatartása és németbarát volta miatt letartóztatták, s a gyárat most a Szabad Szakszervezetek vették kezükbe.

A romok között járva nagyon sok drótot, vezetékot találok az egyik ablakmélyedésben.

— Kinek volt türelme ezt a sok kis apró tárgyat kihúzni a romok alól? — fordulok vezetőmhöz.

Mentés a romok alól

— Ezt a népiskola VI. osztályos kislányai mentették ki. Egész délután dolgoztak fűrgén, szorgalmasan. Mind egy-egy munkással ért fel, mert felnőtt ember is elbarralt volna egy délutánt ezzel a munkával. A kislányoknak meg nagyon letezett.

— Kik ajánlották még fel segítséget?

— A gimnázium igazgatója is megígérte diákjait a vakációban egy pár ingyenes munkanapra. De nem is kell nagyon hívti őket. Az építők szakszervezete minden két hétben egy napot ingyen dolgozik. A földmunkások, lakatosok, állami alkalmazottak, tisztviselők és mondjuk a Böszörmény egész dolgozó közönsége megérti nagy újjáépítő munkánkat — mondja Nemes Sándor szakszervezeti titkár.

Egy aránylag kevésbé rongálódott helyiségre, a gépházba érünk — Ez megmaradt — mondja Csiba Gyula, az Üzemi Bizottság

elnöke —, és így hozzá tudunk kezdeni a berendezés visszaállításához. Ez a hatalmas kazán és gőzgép sok is lesz az 50 kötőgéphez, amit fel tudunk egyelőre állítani. Ezért szakértővel megnéztük a gyárépületet s szeretnénk az egyik szárnyába egy kisebb cukorgyárat felszerelni.

— És ez a tartály mire való?

— Régen a harisnyát festették benne s kettőt most nagyszerűen át lehetne alakítani répmosónak. Itt van két gőzüstünk is. Éppen ezek tennék lehetővé, hogy kis átalakítással új üzemet állítsunk be.

— De honnan veszik a szenet a kazán fűtésére?

— Azért még a fejünk sem fáj, mert nekünk olyan háborús időkbe való kazánunk van, ami tengericsutkával fűthető.

— Ki is doboltatjuk, hogy ne égessék el a szántföldön a felesleges csutkát, hanem hozzák be ide.

Gyümölcskonzerválás

— És ebben a részben itt, a kazán háttárgóját is terveznénk valamit — mondja Nemes elvtárs.

— Régen gondolkoztunk már azon, hogyan kellene megvalósítani, hogy Hajdúböszörményben fel is dolgozzák azt a gyümölcsöt, amit a 6-7 ezer hold gyümölcsös-szőlőskertünk megtermel. Most itt lenne az alkalom, hogy egy gyümölcskonzerváló üzemet állítsunk fel, mert ezt még játszva bírná a megmaradt gőzgép.

— Hogyan valósítják meg ezt a sok jó tervet?

— Anyagi támogatást kérünk iparindítás címén a minisztériumtól. Reméljük, méltányolni fogják eddigi kezdeményező munkánkat és belátják, hogy az egész város felélése és iparosítása függ ennek a tervnek megvalósításától.

— Mikor indul meg a Kötszövőgyár?

— Ha minden sikerül, szeptember közepén már dolgozni akarnak.

— Ezek már új kötőgépek? — mutatok vagy harminc sorbaállított beolajozott gépre.

— Dehogyan — mondja nevetve

Nemes elvtárs. — Ezek mind olyan téglapiros rom alól kihúzott géproncok voltak, mint amit az első helyiségekben látott az elvtárs, csak ezt már a munkásanyag drótkéfével lesikálták, aztán petróleummal letisztították, a szakmunkások felszerelték s már csak tü hiányzik hozzá.

— Tűt honnan szereznek?

— Sajnos, a menekülők elvittek 170.000 tűt, s potomáron Kapuváron eladták. Ha sikerül, ezt visszavásároljuk.

— Nagyon szép munkát végeztek itt tavasz óta — mondom kifejezetten. — Reméljük, a Szakszervezet áldozatos munkáját megértve a minisztérium hozzájárul a kért kölcsönhöz. Azik a semmiből ilyen szép eredményeket tudtak elérni, azok a működő üzemből nagyon hamar visszafizetik a kért kölcsönt. Hajdúböszörmény nemcsak bevett határával mutatja meg, hogy önként résztvesz az újjáépítésben, hanem ipari kezdeményezésével is hasznára akar lenni az országnak. (K. NAGY MAGDA.)

IBUSZ., MÁV., Hív. menetjegyiroda

Piac-utca 65. sz. alatt az Angol-Magyar Bank r.-t. fiókja helyiségben működik. Hivatalos órák: hétköznap 8-1. d. u. 3-5-ig. Pályaudvari árak. Egy hónapig érvényes menetjegyjegyek csak itt válthatók.

Hortobágy malom munkásszövetkezet

mindenféle kenyérgabonát vásárol, a legmagasabb napi áron és beszállít.

A Vörös Hadsereg visszaadja a lefoglalt gyárat és üzemeket

A felszabadítás után a Vörös Hadsereg lefoglalta a gyárat és nagyobb ipari üzemeket, hadiipari célokra. Miután a háború megszűnt, most már nincs szükség

arra, hogy a Vörös Hadsereg saját kezelésben tartsa a termelést és ezért július hó 1-éig visszaadják a helyi hatóságoknak ezeket az elha-

gyott üzemeket, a helyi hatóságok pedig jogos tulajdonosainak adják át azokat. Az elhagyott üzemeket Budapesten a polgármester veszi át.

Bárisnyá

Június 24-én délután a Nyiregyháza-Debreceeni vonaton történt. Fehértó állomáson hosszabban állt a vonat, sokan leszálltak gyümölcsöt venni, vizet inni. Így az egyik tenyeres-talpas kis orosz leány is. Meztitű volt, s a külső pályáról hirtelen elindult vonatra nem tudott felszállni. Vad futásban igyekezett, s már fél kézzel elérte az alsó lépcső magasságában a vonat feljáróját, amikor egyensúlyát veszítve a magas töltés mellett vízszintes irányba zuhant. Másodpercek töredéke alatt kimászott az árokba és teljesen elázva, megléptázva, kétségbeesetten rohanni kezdett a már gyors mozgásban lévő vonat után. Az egyik lépcsőfokot ismét elérte, megkapaszkodott, de ledőlt meztelen lábait vagy 30 méterrel át a töltés kövei vérserebezték, míg végre sikerült őt felhúzni a vonatra. A következő másodpercben már mosolyogva állt a vonatlépcsőn, csapzott, szőke haját igazgatta, az utazóközönség pedig spontán ünnepléssel fogadta. Egy orosz hadnagy fülkék ablakából szintén tanúja volt a jelenetnek, büszke öntudattal csak annyit mondott: „ruszki bárisnyá! Igen. Egy mozaikszem volt ez csak a sok közül, a végtelen szívósság, bátorság és akaratere megnyilvánulása. Ez a hatalmas nemzet, a dicsőséges, felszabadító Vörös Hadsereg ezért nyerte meg ezt a háborút, mert ilyen fiai és leányai vannak.

ACS KÁROLY.

A református gimnázium tanulóifjúsága résztvesz a termelési versenyben

A debreceni ref. Kollégium gimnáziumának tanulóifjúsága diákgyűlést tartott, amelyen nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a termelési versenyben résztvesz. Az intézet igazgatósága felhívja a munkaadókat, hogy akiknek diákmunkásokra van szükségük, igényesüket és feltételeiket a gimnázium igazgatóságánál jelentsék.

Megszökött a siralomházból a halálraítéltek gyilkos nyilas

Budapest, június 26. (MTI) A győri Népbíróság Szép János többszörös gyilkos nyilast, a Hungarista-légió szolgálatvezetőjét, aki négy zsidó munkaszolgálatos géppisztollyal kivégzett, nemrég kötél általi halálra ítélte. Az ítélet ellen fellebbezett és a siralomházból hamar várta ügye elintézését. Vasárnap éjszaka Szép a siralomházból két társával megszökött. Felfeszítette a cella vasajtáját és az udvarra ment, ahonnan a magas kerítésen át elszökött.

Megérkezett Budapestre a 250 tehergépkocsi

„A szovjet hadseregben a legnagyobb bajban a legjobb barátot találtuk meg“

Vasárnap reggel terjedt el Budapesten a hír, hogy este 6 órakor a Milleniumi emlékműhöz érkezik a Szovjetunió által felajánlott 250 élelemszállító gépkocsi. Hatalmas tömeg nézte a gépkocsik felvonulását, melyeket Sztálin marsall személyes megbízottja, Pavlov altábornagy, a Vörös Hadsereg helyettes intendantfőnöke adott át Budapest polgármesterének, Pavlov altábornagy szavait Gerő Ernő elvtárs, kereskedelem- és közlekedési miniszter fordította magyarra. A tömeg lelkesen éltette a Szovjetuniót, majd Vas Zoltán elvtárs, a főváros polgármestere köszöntö meg a Szovjetunió segítségét: — Bajban ismerjük meg a

barátot. És mi a szovjet hadseregben, a legnagyobb bajban a legjobb barátot találtuk meg. Mi itt olyan politikát folytatunk, amely a magyar népek szabad és boldog életét biztosítja. Olyan országot teremtünk, ahol soha többé nem lesz új a reakció szelleme. Olyan országot, amely szeretetet és egyre nagyobb szeretetet érez igaz barátunk, a szovjet nép iránt. Kérem altábornagy urat, hogy tolmácsolja hátánkat a szovjet népek, a Vörös Hadseregnek és nagy vezetőjének, a magyar nép igaz barátjának, Sztálin marsallnak.

A beszédek után a BESZKÁRT zenekara a szovjet és magyar himnusz és az Internacionálét játszotta.

Soronkívül indulnak utba a deportáltak hazaszállító vonatok

MTI: A Nemzeti Segély, egyéb széleskörű feladatainak ellátásán felül bekapcsolódott minden olyan akcióba, amely a deportáltak hazatérésének meggyorsítását, szenvedéseiknek enyhítését és miefőbb talpraállításukat elősegítette. Az elmúlt napokban dr. Vajda Imre ügyvezetőigazgató járt Csehszlovákiában, hogy a deportált vonatok soronkívüli elintézését előmozdítsa. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság csehszlovákiai megbízottjának és az orosz hatóságoknak előzetes engedélyt kellett kérnie az útnak a megszervezését, amelyhez a Nemzeti Segély becsatolt rendelkezésre autót és anyagi eszközöket. — Vajda dr. nemcsak Szlovákiában,

hanem cseh földön is járt. Elmondta, hogy az orosz hatóságok támogatásával határozott ígéreteket tett nekik a hetek óta vesztelő elhurcoltak vonatjainak soronkívüli továbbítására. Ezután minden deportált vonatot soronkívül fognak útnak indítani Szobig, ahonnan az oroszok által rendelkezésre bocsátott kocsiakon Budapestig hozzák az elhurcoltakat. A közbelépés eredményeképpen eddig 6000 teresienstadti deportált útnak indítása történt meg. Ezek három vonattal részben már megérkeztek, részben a legrövidebb időn belül megérkeznek a fővárosba. A Nemzeti Segély jelentős mennyiségű élelmiszert is küldött.

Fontos kérdéseket tárgyal ma a közgyűlés

Nem kötötte vigalmiadóhoz a kisgyűlés a színházbérletet

Kedden délelőtt a kisgyűlés le tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság határozatait s ezek már végleges formában kerülnek a mai városi közgyűlés elé. A jog- és pénzügyi bizottság rendszeres üléséről szóló beszámolóinkban ismertett határozatokon csak néhány változtatást hajtott végre a kisgyűlés. A Csokonai-színház jövő évre vonatkozó bérleti szerződésének azt a pontját, amely szerint a színház vigalmiadó fizetésére köteles, törölte.

Dr. Tariska István ehhez a tárgyhöz szóva kifejtette, hogy a színház kulturális célokat és nem üzleti célokat szolgál. Nem bevételi forrásnak tekintendő tehát, hanem a művelődés fejlesztőjének, az izlés fejlesztőjének. Ezt a hivatását pedig még esetleges anyagi áldozatok révén is támogatni kell.

Szendrei Sándor alpolgármester indítványára módosította a kisgyűlés a közmunkaszabályrendelet tervezetét. Az eredeti terv 20 pengőt állapított meg a nők számára, 30 pengőt a férfiak és 45 pengőt a szakmunkások. A módosítás szerint ezt az összeget 50 százalékkal felemelték, tehát nőnek 30 pengő, férfiaknak 45 pengő és a szakmunkásoknak 75 pengő lesz a napszámberük. Ugyancsak felemelt a fuvarral közmunkát teljesítő bérlet a módosító javaslat 75, illetőleg 120 pengőre.

Szükségesnek tartotta a közgyűlés, hogy alapos tárgyalás alá vegye a megváltoztatandó utcanevek ügyét. Az utcanevek felülvizsgálására háromtagú bizottságot jelölt ki, ennek tagjai Boldizsár Kálmán, Csobán Endre és Sőregi János.

HIREK

„Drákói ítélet”

Vasgtagbetűs főcímben közli a honvédelmi minisztérium napilapja a perocsényi gyilkosság ítéletét. A cikk végén pedig külön ki is emeli a hadbírósg gyors és hatékony munkáját, mellyel „haladéktalanul megtorolja a társadalom ellen elkövetett vétségeket”.

Elismerjük, hogy a hadbírósg valóban gyors munkát végzett, az ítélet kellő megtorló jellege azonban kicsit homályos előtűnik. Különösen találjuk a honvédelmi minisztérium sajtóorgánumának értekelését. Az ítélet erős felindulásban elkövetett emberölés büntetetté állapítja meg, — feltehető, hogy a bűnseiben nem is volt politikai célzatosság, de az a tény, hogy a gyilkosság áldozata az egyik nagy demokratikus párt helyi titkára volt, valamint az, hogy tettének elkövetése után két áttöltötött volt csendőr segítségét vette igénybe a tettes, elkerülhetetlenül teszi, hogy a gyilkosságot bizonyos fokig politikai gyilkosságnak tekintsük.

A hadbírósg négyévi fey-háza és hatévi hivatalvesztésre ítélte Fenyővári Mihályt.

Nem szállunk vitába a hadbírósg ítéletével, mely az erős felindulásban elkövetett emberölés megtorlása képpen elkövetőknek találta ezt a négyévi feyházbüntetést, de kissé túlzottnak tartjuk a sajtóorgánum részéről, hogy ezt az ítéletet — mint az új demokratikus magyar hadbírósg erélyes megtorló intézkedését — példaként állítsa elének.

Ismeretesek az ügy részletei: Fenyővári Mihály a gyilkosság elkövetése után nyugodt lelkiismerettel ült le a kocsmába pálinkázni, röviddel később pedig a másik munkáspárt egy funkcionáriusát inzultálta tettleg. Nem látjuk és nem érezzük az elrettentő példát a büntetés nagyságában az ilyen Fenyővári Mihályokkal szemben, akik még mindig régi feudális jogaik illúziójában ringatva magukat, jogot és törvényt nem ismerve követik el nemzet- és demokráciellenes cselekedeteiket. S még súlyosabbá teszi az elrettentő példa hiányát, ha a feltűnően enyhe ítéletet a törvény szigorának beteljesedéseként állítják a közönség elé. H. F.

A Debreceni Orvosegyesület 1945 június 28-án, esütörtökön délután öt órakor a belklinikai tanteremben tartandó V. tudományos ülése, Targyszorozat: Bemutató: Halberg Gyula: Papulae, iriditis, Nagy Zoltán: Localis tetanus. Előadás: Juhász Pál: Pachymeningitis externa spinalis. Türelmek: Skutta Árpád. Kesztyűs Lóránd főtitkár.

Csorbá Antal, volt hajdúböszörményi képviselő, akiről a rendőrségi nyomozás megállapította, hogy mivel a háború folytatása mellett uszított, háborús bűnös. Átadták a Népbiztonságnak.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség a szokásos vitadélutánját az ifjúsági nap keretében, esütörtökön délután tartja.

A Népbiztonság a népellenes bűntettelt vádolt dr. Csendőrnél debreceni fogorvos ügyét szabadlábra helyezési javaslattal felterjesztette az igazságügyminisztériumba. Most megérkezett a minisztérium válasza, amely a szabadlábra helyezést helybenhagyja, mivel „a lefolytatott széleskörű nyomozás a vád emelésére elegendő alapot nem nyújtott”.

A napokban érkezett Debrecenbe Ifj. Balogh István nyilas képviselő öccse, Balogh László. Baloghot a politikai rendőrség kihallgatta s ott elismerte, hogy nagy munkát fejtett ki baltája képviselővé választása érdekében s általában a pártban tevékenykedett. Vallomása szerint azonban 1936 óta, mióta ez a párt megszűnt, más pártban nem vett részt.

Nyári gyorsírótanfolyam, gépirótanfolyam, helyesírótanfolyam kezdődik Naményi gyorsíróiskolában. Gépfűzőmunkavállalás. Linoleumház másodemeletén.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség június 30-án, szombaton délután 5 órai kezdettel tartja meg ötödik kulturdélutánját a szövetség helyiségében

A „Nép nevében” címmel.

Tanulmányok, a munkásosztály szerepe az irodalomban, előadások, szindarbrészletek, szavalókórus, versek, zeneszámok... — Beléptidij nincs. — Mindenkit vár a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség kultúr-csoportja.

A debreceni Államrendőrség kerékpár-bejelentő hivatala közli, hogy a következő számú kerékpárokat kobozta el: 201.415 férfi, 2958 VIREX férfi, 621.768 férfi, MB. 3/1008 férfi, 39. Steyer-Waffenrad, 72.379 UNIO, 100.229 CSODA, 61.013 férfi, 16.564 CSEPEL, 205.693 férfi, 417.655 STEYER — WAFFENRAD, 3.943.483 STEYER — WAFFENRAD, 338.219 férfi, B. 36.187 CSEPEL, 100.690 férfi, K. 6822 férfi, 7204 MAJESTIC, B. 53.646 férfi, 845.239 STIX, 955.246 férfi, 430.114 TURAN, 3.933.214 férfi, A. 10.121 férfi, 82.710 CSODA, 605.425/1940 férfi, C. 13.924 CSODA, 312.276 SHB, P. 19.747 CSODA női, 141.772 női, 10.323 női, 12.153 női, 12.639 DOROV női. A fenti kerékpárok tulajdonjogát igazolókat jelentkezzenek rendőrség kerékpár-bejelentő hivatalában, Kossuth-utca 20., földszint 24. számú szobában, Csordás Ferenc sk. rendőrfőtanácsos.

Építőmunkások munkaszünetkezele június 27-én, szerdán 5 órakor fontos ügyben taggyűlést tart.

Köszönetnyilvánítás. A debreceni postások szakszervezete folyó hó 24-én a Magyar Vöröskereszt (Hatvan-utca 6. szám) Kórházában lévő beteg katonákat részben a kórházban, részben — a járóbetegeket — a postai ebédlőben bőséges és ízletes ebéddel vendégelte meg. Ebéd után a Szakszervezet kultúrtermében — többek között Hochtl Margit és P. Timár Ilka közreműködésével — felejthetetlen és magas színvonalú műsorral, szórakoztatással a katonákat, kiket szünet közben gyümölcs és cigarettákkal halmoztak el. Műsor után késő estig tartó rögtönzött tánc volt. — Drinyitő postai orosz alezredes kíséretével megjelent úgy a közös ebéden, mint a műsoros előadáson, melyek végeztével Horváth Ernő, mint a kórház főgondnoka mondott köszönetet a szakszervezeti vigalmi bizottság minden tagjának és a szereplőknek.

Állatvásár. A f. hó 25-től heti állatvásár, hétfőn sertés-, kedden ló- és marhavásár lesz. A ló- és marhavásárokat pedig a sertésvásárral tartatnak. Az állatvásárookra szabályszerű marhavételel ellátott állatok határozottan fel. Polgármester.

Gépirásmunkát vállal Naményiné, Linoleumház, másodemeletén.

Szépszabásu ruhát finom divatárukat Kisstől Piac - utca 16. Aloldi-palota.

SZÍNHÁZ

Ma mutatja be a Csokonai-színház Háry Gyula „Tiszazug” c. drámáját

Hetek óta folynak a Csokonai-színházban a Moszkvából hazatért kiváló író, Háry Gyula „Tiszazug” című színművének előkészületei. Budapesten kívül eddig Szegeden és Nagyváradon mutatták be a „Tiszazug”-ot, mindenütt komoly sikerrel. Nagy érdeklődés előzi meg a debreceni bemutatást is, melynek előkészületeit gondos rendezői előtanulmányok és lelkes színészi munka jellemzik.

A „Tiszazug” bemutató előadását dr. Tariska István vezeti be.

Piaci árak

BAROMFI: Sovány liba 1100—1400 P. párja, kacsa 550—680 P. párja, kiskacsa 250—260 P. párja, tyúk 540—950 P. párja, csirke 200—320 P. párja, kiscsirke 50—52 P. párja, kacsatoljás 20 P. darabja, tojás 8 P. darabja.

Hízott liba, kacsa, nincs, a többiből erős felhozatal. Bő kínálat, változatlan árak, a tegnapihoz viszonyítva csekély ingadozás.

TEJTERMÉK: Juhtúró 20—24 P. kg., tejfel 4—16 P. literje, tehéntúró 32 P. kg.

A tejpiacon uralkodó sötét állapotok kezdenek megváltozni egy kevésse. Ma vig napja volt a szegény népnek, a tejpia ellenőrzésével megbízott rendőrök segítségével maximálisan áron osztották szét a tejtermékeket a dolgozók között.

A vegyvizsgáló állomás is megkezdte piaci működését, — felhíválta az eladóra szánt tejtermékeket, Juhos Lajosné a kötelező 16 százalékos zsírtartalmú tejfel helyett 4 százalékos zsírtartalmú tejfelt árusított, kutyaszórt, 4 pengőért kellett tejfelnek literjét mérnie. Örömmel üdvözljük és köszönjük a segítséget.

KERTI VETEMÉNY: Burgonya 6—7 P. kg., bab 2.50 P. kg., zöldbab 10—20 P. kg., zöldborsó 6—20 P. kg., szemes borsó 20—30 P. kg., sóka 12 P. kg., spenót 10—14 P. kg., karalábé 3—7 P. darabja, répa 4—5 P. csomója, kelkáposzta 16 P. darabja, káposzta 18—24 P. darabja, tök 10—20 P. darabja, foghagyma 1—2 P. darabja, hagyma, 5—6 P. csomója, zöldség 5 P. csomója, retek 8 P. csomója, kukorica 3.50 P. kg., gomba 50—60 P. kg., saláta 1—1.20 P. darabja, paprika 4—5 P. darabja, uborka 50—60 P. kg.

Sóska, spenót, gomba, uborka kevés, a többiből erős felhozatal, állagossá kínálat, változatlan árak, jelentekelen eltolódással.

GYÜMÖLCS: Málna 40—48 P. kg., meggy 20—30 P. kg., eper 26—38 P. kg., cseresznye 24—44 P. kg., ribizli 24—26 P. kg., egres 12—14 P. kg., dió 64 P. kg., alma 16 P. kg.

A Néplap apróhirdetése a legeredményesebbek, mert a legtöbbet olvassák

SZAKSZERVEZETI HIREK

Fenyővári munkások ma délután 5 órakor taggyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. Targy: Kollektív szerződés.

A biztosítási alkalmazottak szakszervezete folyó hó 28-án délután 4 órakor a szakszervezetek székházában rendezte havi taggyűlést tart, melyre az összes tagok megjelenését kéri.

Magántisztviselők szakszervezete 28-án délután 5 órakor vezetőségi ülést tart a Debreceni Első Takarékpénztár helyiségében. Az újjáépítési biztosok is ott legyenek!

Magántisztviselők minden szombaton délután 5—8-ig újjáépítési munkában vesznek részt a vasútnál. Gyülekezés az állomásnál.

A közalkalmazottak, városi és vármegyei alkalmazottak, valamint az értelmiségi szakszervezetek vezetői folyó hó 29-én délelőtt, 10 órakor Arany János-utca 2. szám alatt, a Szakszervezeti Bizottság június 24-i határozata értelmében értekezletet tartanak.

A cukrászdai alkalmazottak 29-én tisztújító gyűlést tartanak. Megjelenés kötelező.

Csepelgépátviteladók, kik szíjjal rendelkeznek, csepelgépület beosztás végett jelentkezzenek.

A Magántisztviselők Szakszervezete felhívja a tagdíjhátralékban lévő tagjait, hogy tagdíjukat pontosan fizessék be, mert ellenkező esetben Szakszervezeti Fegyelmi Bizottság elé állítjuk.

Ipartestületi közlemény

A süti szakosztály tagjai folyó hó 27-én délután 4 órakor fontos szakosztályi ügyekben tartandó ülésen jelenjenek meg. Elnökség.

Lakatosok szakosztálya ma délután szokott időben és helyen nagyon fontos szakosztályi ülést tart. Teljes számú megjelenést kér az Elnökség.

A férfiszabó szakosztály 27-én, szerdán este 6 órakor ülést tart. Targy: 22 új munkabérek megállapítása. Minden szakosztályi tag ott legyen! Elnökség.

Vörös Zoltán

25-ik évében elhunyt. Temetés esütörtökön délután 4 órakor lesz a 2/A. ravatalozóteremből. Gyászolják bánatos szülei: Vörös Gyula és neje Nagy Anna és a kiterjedt rokonság.

Lakás: Csillag-u. 96.
Dankó temetőzés.

SPORT

A MADISZ futballisták edzése minden esütörtökön délután fél 6 óráig kezdődik az egyetemi sporttelepen.

A MADISZ sportrepülők pénteken délután 6 órakor a MADISZ Bika szálló helyiségében jelenjenek meg.

Hirdetmény

Az 1146 és 3140/1945. M. E. számú rendeletek értelmében minden iparos és kereskedő igazolási eljárás alá kell vonni.

Az igazoló jelentést legkésőbb folyó évi július hó 16-ik napjáig az Ipartestület, tagjai az Ipartestülethez (Ferenc József-út 28. I. em.), a Kereskedő Társulat tagjai a Kereskedő Társulat, tagjai az I. fokú Iparhatósághoz (Kossuth-u. 20. sz. vendégségi épület földszint 30. szoba) kötelesek benyújtani.

Az igazoló jelentést közkereseti társasággal valamennyi tagra betűtársasággal a beltagokra, korlátolt felelősségű társaságoknál valamennyi társasági tagra vonatkozólag kell be-terjeszteni.

Az igazoló jelentés előterjesztésére az Iparhatóság kérdőívet nyomtatott, czekek a kérdőívet darabonként 1 P (egy pengőért) az Iparhatóságnál, Ipartestületnél és a Kereskedő Társulatnál lehet kapni.

Aki igazoló jelentését 1945 július hó 16. napjáig nem nyújtja be, az a rendelet értelmében úgy kell tekinteni, mint akit az igazoló bizottság iparjogviszonyától megfosztott. Az ilyen iparosnak, illetőleg kereskedőnek üzletelhelyiségét a berbeadó kötelezőtóni hatállyal felmondani.

Aki valamilyen kényszerítő okból fogva (katonai szolgálattal, elhurcolással) nem tudja igazoló jelentését beadni, a kényszerítő ok megszűnésétől számított 30 napon belül, legkésőbb azonban 1945 december hó 31-ig köteles igazoló jelentését benyújtani.

Az igazoló jelentés benyújtásának elmulasztásához fűződő nagyon súlyos következményekre tekintettel nyomtatottan felhívom az iparosokat, kereskedőket, hogy igazoló jelentésüket a megállapított határidőig feltétlenül nyuítsák be.

Dr. Harsányi Imre az I. f. Iparhatóság vezetője

Felelős szerkesztő és kiadó: DR. TARISKA ISTVÁN. Szerkesztő: VILÁG MIKLÓS. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 234. Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat körforgópéper. Felelős nyomdaigazgató: MÉNES JÁNOS.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS

Hölgyfodrász kisasszonyt felveszek. Ajtó-utca 26. 487

Takarítóiút és leányt felveszek a sebészeti klinikán. 403

Könyvelésben és irodai munkákban gyakorlott tisztviselőt felveszek a „Néplap” kiadóhivatal. 485

LAKÁS

Szeregyen bűtorozott szoba azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 490

EGYÉB

Szolon, keményfaágy, gázfűtőhely, rádió, olajfestmények eladók. Petőfi mozi-felügyelőnél érdeklődni. 489

Bármilyen fotócsikket, gépet, filmet, fotópapírokat veszek és elad Berzéli fotó Piac-u. 38. F 77

Eladó fűrdőkád teljesen felszerelve. Egy darab prima 150 literes petróleumtartály. Hegedűs Pál, Népszövegteret, Bőszörményi-u. 2. 483

Női varrógép és mikroszkóp eladó. Érdeklődni Piac-utca 43. Fodrászúteret, kozmetikusnőnél. 485

Elvesztett egy darab négyhónapos szőke sertés. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében értesítsen. Gróf Leiningen-utca 59. szám. 480

Új könyvháttör, használt puhaaháló, előszoba háttör, ajtólapok eladók. Csapó-utca 55. Udvarban. 485

Eladók, veszek bútorokat, rókamiét, fotelszeket, trögépet, perzsa- és más szőnyeg. Mezei öszeres, Vörösmarty-u. 12. 150

Egyenruhásabóki Kisebhnagyobb laki posztó és szövet darabokat jó áron megveszek. Wallerstein, Piac-u. 56. 481

Veszek boroshordót, szőlőprést, daráló, taposó- és káposztáskádát — minden nagyságban és mennyiségben. Nap-utca 4. 483

Üzemképes 3+1 Telefunkén rádió eladó. Kisfaludi-utca 2/b. 482

Férfi és női ruháért, cipőért, fűhéreműért és paplanért magas árat fizetek. Ingóságúteret, Piac-u. 7. sz. 375

Eladó egy férfi tavaszi felöltő, egy 3x4 m. torontali ebédő szőnyeg és egy férfi öszi ruha. Vigkedvű Mihály-utca 8. 484

Órákat veszek, javítok. Schiffmann, Hatvan-u. 6. sz. 58

Közsükkéleti, arcápolási, piperecikkek szaküzlete. Solti, Sas-u. 2. 661

Perzsa szőnyegért magas árat fizetek. Ingóságúteret, Piac-u. 7. sz. 376

Kerékpárt, varrógépet eladók, veszek. Női, férfiszabó- és bőrvarrógép, vagy vasalóval. Bobin és mindenfűele alkatrészek raktáron. Karsay műszerész, Magyar György-út 9. 143

Elősz... Tisz... Ennél... álljunk... azt... amikor... új ko... lenti a... amely... közöns... A társ... irodalm... jük eb... ztől... élénk... teg... szerke... má... árnyéka... A 30... vissza... Gyula... amely... vában... muszá... betegség... tünk... Döbbe... kel jelen... egi... magyar... tott, be... a nagy... lése sor... bűnözés... tott. Min... a Tisza... parazits... amelyek... ként ha... sági ell... a forron... telő tár... egy pill... a fátyol... csendről... radalom... parazits... zott. En... akkor e... és a... mint b... csábítás... kezett m... zetes, I... volt a... reit vizs... kel kim...